

ArteZ bouwt een heli-platform voor Panamarenko

ArteZ, de bouwonderneming van Paul Van Gils uit Meer bouwde boven op de vroegere woning en atelier van Panamarenko een platform waarop de imaginaire helikopters van de kunstenaar zouden kunnen landen. Geen alledaagse job dus en een kolfje naar de hand van het nog jonge bouwbedrijf.

DHM: Wie is Paul Van Gils en wat is ArteZ

Paul: Ik ben 36 jaar oud en geboren en getogen in Meer. Ik woon er nu nog met mijn vrouw en drie kinderen. Na mijn middelbare studies Latijn/wiskunde studeerde ik bouwkundig ingenieur in Antwerpen en werkte ik achtereenvolgens als projectleider bij het staalconstructiebedrijf Spranco en bij de firma Ageres in Malle.

De laatste jaren was ik bedrijfsleider bij de gebroeders Vochten, een firma gespecialiseerd in restauratiewerken. Met de firma Vochten, die niet direct een opvolger had, waren er afspraken gemaakt dat ik het bedrijf zou overnemen. Er was een afspraak met sluitende formules, die het bedrag van de overname zouden bepalen eenmaal het zo ver was. Een intentieverklaring onderschreven door boekhouders en banken. Maar toen puntje bij paaltje kwam was dat bedrag voor de eigenaar niet voldoende. Je kan zo'n overeenkomst juridisch aanvechten, maar voor de uitspraak er is ben je jaren ouder en blijft de vraag wat er van de firma op dat moment nog over blijft.

DHM: En dan ben je zelf begonnen

Paul: Ja, zo is in 2009 ArteZ ontstaan. Ik heb nu alle erkenningen om de verschillende soorten werken uit te mogen voeren en werk nu met gespecialiseerde onderaannemers werken uit waarbij coördinatie van essentieel belang is. Voor een woning van vier muren en een dak komen wij niet in aanmerking. Maar voor meer ingewikkeld en gespecialiseerd werk, voor zaken met een uitdaging kan men bij ons terecht. We zijn constant met een tiental projecten bezig van scholenbouw tot volledige passieve woningen tot zeer gespecialiseerde restauraties. Onlangs hebben we op de Cogels-Osylei de hoekwoning "De Herfst" gerestaureerd. Zo'n projecten, waar de coördinatie van technieken en kunstambachten noodzakelijk zijn, liggen ons het best.

DHM: En nu een heli-platform op de vroegere woning van Panamarenko. Van wie is de woning en wie is opdrachtgever?

Paul: Panamarenko heeft er samen met zijn moeder dertig jaar gewoond en gewerkt. In 2003, zijn moeder was toen gestorven, besliste hij om te stoppen met werken en trouwde hij met de 34 jaar jongere Eveline Hoorens, die aan het hoofd staat van koffiebranderij Hoorens. Sindsdien leeft

Met de metalen constructie op het dak, de kaki gevelkleur en de gouden erker wordt het voormalige huis van Panamarenko één groot kunstmonument.

V.l.n.r. Paul Van Gils van ARTEZ, Hans Willemse van het Panamarenko Collectief, architect Luc Delue en Bart De Baere van het MuHKA.

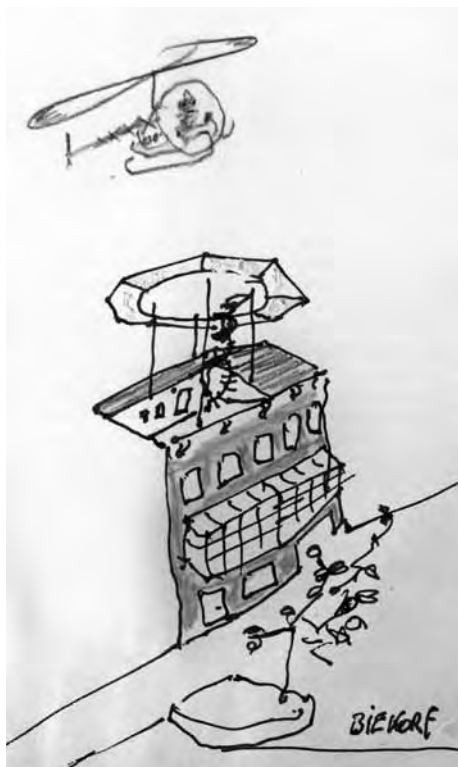
hij teruggetrokken in Michelbeke.

Het huis en het atelier in de Biekorfstraat stond sinds 2004 leeg en in januari 2007 schonk de kunstenaar de woning met de inboedel aan het MuHKA, het Museum voor Hedendaagse Kunsten.

Het beheer van de woning is door het MuHKA overgedragen aan het Panamarenko Collectief, onder de drijvende kracht van Paul Morrens. Die vereniging zal de woning restaureren met de steun van het Ministerie van Cultuur. Architect en kunstenaar Luc Deleu, een huisvriend van Panamarenko, zal de verbouwing van het hoekhuis in de Biekorfstraat, vlak bij het Sint-Jansplein, leiden. Hij heeft ook het heli-platform ontworpen, naar een summiere schets van Panamarenko zelf.

Beelden van het interieur en gans de artistieke inboedel, ruim 1.600 objecten, werd door het Panamarenko Collectief gepubliceerd in een prachtig uitgegeven boek "Workstation Biekorfstraat". Het huis was vanbinnen één en al kunst en misschien wel zijn grootste kunstwerk. Het boek is 300 bladzijden dik en werpt een bijzonder licht op de voormalige artistieke biotoop van de kunstenaar.

Het is de bedoeling dat na de restauratie de woning als een museum wordt opengesteld. Het zal geen muf, saai museum worden maar een open, levendig huis waar de lichtjes excentrieke biotoop van Panamarenko tot leven komt. Het MuHKA zal het gerenoveerde pand verhuren aan het Panamarenko Collectief, dat het dagelijks beheer en de publiekswerking voor zijn rekening zal nemen.

DHM: En nu staat het platform er op?

Paul: Ja, 't Was even spannend om het nog voor het bouwverlof klaar te krijgen. In mei zijn we gestart met de voorbereidingen. Half mei zijn we begonnen met de afbraak van het bestaande dak. Daarna maakten we in de woning, van meer dan 100 jaar oud, verstevigingen, een constructie die later het platform van 3.700 kg. moesten dragen. Begin juli monteerden we een nieuw dak met een soort dakterras in sandwichdakpanelen.

Donderdag 7 juli was het dan zo ver. Het stalen platform werd op het plein voor de woning gemonteerd en, onder grote belangstelling, met een telescopische kraan naar boven gebracht. Van op het dakterras kan je langs een kooiladder naar het platform klimmen.

DHM: Hoe haal je zo'n werk binnen?

Paul: Ik had enkele jaren geleden de restauratie van de buitenzijde van de woning, met de opvallende gevel en erker, al gedaan. En dan vraagt men op een bepaald moment "Kun jij daar een prijs op plakken". Dat is geen eenvoudige zaak en dus 'ons ding'. We denken mee met de opdrachtgevers en de architect, wat ook zeer belangrijk is. Aanvankelijk was het platform voorzien in zink. Maar al vlug bleek dat zo'n constructie in zink veel te duur en veel te zwaar zou worden. We hebben dan zelf alternatieven voorgesteld. Zo werkt dat. Voor de staalconstructie werkten we samen met ME construct uit Bree, een firma die ook minder gewone dingen aankan. Met zeer veel precisie en onnavolgbare inzet werd er, tussen de buien in, bijna elke dag de klok rond gewerkt. Samen met spanning van de zware takels, waarmee het platform op zijn plaats werd gehesen, verdween ook mijn spanning, een opluchting dat we de klus zo precies konden klaren. Uiteraard een tot de verbeelding sprekende referentie voor ons bedrijf. Men heeft ons nu reeds gevraagd om ook prijs te geven voor de restauratie van het interieur van het toekomstige museum.

Panamarenko zelf was niet aanwezig tijdens de plaatsing van het kunstwerk. "Nee", zegt zijn vrouw *Eveline Hoorens*, "Hij is een echte Zen-persoon geworden, een kunstenaar op pensioen, maar binnenkort zal hij hier wel eens incognito komen kijken". (fh)

Luc Deleu

De ontwerper van het platform, Luc Deleu, (Duffel, 1944) is een conceptuele architect, urbanist en kunstenaar. Hij studeerde en doceerde aan het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Brussel.

In 1970 richt hij samen met Laurette Gillemot het stedenbouwkundige bureau T.O.P Offiche op. Sedert 1973 houdt Deleu zich bezig met zijn Orbanisme: architectuur op wereldschaal. In 1980 verschijnt zijn Orbanistisch Manifest. Als kunstenaar werkt hij vaak met containers.

Sinds 1995 werkt hij samen met zijn bureau T.O.P. Office aan De Onaangepaste Stad, een ontwerpmatige stedenbouwkundige studie.

Panamarenko

Is de artiestennaam van Henri Van Herwegen, geboren in Antwerpen op 5 februari 1940. Hij wordt beschouwd als een van de voornaamste Belgische beeldhouwers uit de tweede helft van de 20e eeuw.

Van 1955 tot 1960 studeerde Panamarenko aan de Antwerpse Academie. Aanvankelijk, tot 1968, leunde hij aan bij de pop-art, maar al vlug raakt hij in de ban van het vliegtuig en vliegen op eigen kracht. Zo ontstaan er sinds 1970 zijn schaalmodellen van talrijke imaginaire voertuigen, vliegtuigen, ballonnen en helikopters in alle mogelijke origineel-verrassende vormen. Het zijn evenveel varianten op de droom van het vliegen van de mythologische figuur Icarus. Of deze tuigen echt kunnen vliegen is deel van het mysterie en de aantrekkingskracht.